

דיני משפחה וענייני המעמד האישי

תחומים בטיפולנו

תחום המעמד האישי הינו אחד התחומים העיקריים והמרכזיים בו עוסק האגף לסיוע משפטי. הגידול המשמעותי שחל בשנים האחרונות באחוזי הגירושין וריבוי קיומן של משפחות שבראשן הורה עצמאי, הוביל אף לגידול מבקשי הסיוע המשפטי בתחום זה.

דיני המשפחה הינו תחום רחב ומורכב ועל כן נדרש ידע, ניסיון והתמקצעות ספציפית מעוה"ד העוסק בו. מורכבותו נובעת מעצם היותו תחום משפטי המלווה בין היתר באמוציות, משברים נפשיים, כלכליים ועוד, אותם חווים הצדדים בעת הסכסוך ולעיתים, במודע או שלא במודע, משפיעים על אופן קבלת ההחלטות. כמו כן, ההליכים המשפטיים במקרים רבים מתמשכים ומתארכים, ולעיתים אף מתעוררים לחיים גם לאחר שהצדדים היו בטוחים שהגיעו לסיומם.

הנושא העיקרי בו עוסק **תחום דיני המשפחה** הוא גירושין וכל מה שסרוך ונלווה להם, כגון:

1. ענייני משמורת וזמני שהות של קטינים.
2. מזונות קטינים.
3. מזונות אישה.
4. אבהות/אמהות.
5. חלוקת רכוש בין בני זוג.
6. אלימות במשפחה.
7. כתובה.

עם התפתחותו של העולם המודרני, אנו עדים לקיומם של תאי משפחה מסוגים שונים ומגוונים, זוגות מעורבים (דת/מין), משפחות שבראשן הורה עצמאי וכו'. כפועל יוצא מכך ישנן צורות נישואין וחיי שיתוף שונים, אשר גם בהן עוסק תחום דיני המשפחה:

1. נישואין אזרחיים.

- ילדים ונוער
- אלימות במשפחה
- סחר בבני אדם
- גביית מזונות חו"ל
- אשפוז כפוי
- משפט העבודה
- ביטוח לאומי
- אזרחי
- ניצולי שואה
- הוצאה לפועל ופשיטות רגל
- (נפגעי עבירות המתה (סנ"ה
- סיוע לנפגעי עבירות מין מכוח חוק המגבלות
- כשרות משפטית

דיני משפחה וענייני המעמד האישי

2. נישואין פרטיים.

3. ידועים בציבור.

4. ילדים משותפים ללא נישואין וללא חיי שיתוף.

■ לאור מורכבות התחום כאמור והעובדה כי הוא מתפרש על מגוון רחב של נושאים, הוחלט בשנת 1995 להקים בישראל את בית המשפט לענייני משפחה ולהסמיך אותו לדון בכל ההליכים הנובעים מסכסוכים בתוך המשפחה. המטרה הייתה כי בני הזוג יתדיינו תחת קורת גג אחת, מול שופט אחד, שזהו תחום מומחיותו.

■ אולם, לעיתים החוק במדינת ישראל מסמיך גם את בתי הדין הדתיים השונים (רבני, שרעי, נוצרי ועוד), לדון בענייני נישואין וגירושין והכרוך בהם. על כן, קיימת סוגית "מרוץ הסמכויות" עליה יש לתת את הדעת בבואנו לפתוח בהליכים משפטיים.

■ בנוסף להליך הגירושין והכרוך בו, **תחום המעמד האישי** עוסק בנושאים רבים נוספים, כגון:

1. חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות.

2. תיקון שם וגיל.

3. אימוץ.

4. צוואות וירושות.

5. סכסוכים שונים בין אחים ובין הורים וילדיהם.

6. אמנת האג.

7. מזונות חו"ל.

אופן קבלת הסיוע המשפטי בתחום המעמד האישי והשירות הניתן בו:

■ תקנה 5 (1) לתקנות הסיוע המשפטי, תשל"ג – 1973 (להלן: "תקנות הסיוע המשפטי"), מסמיכה את האגף לסיוע משפטי, באמצעות מחוזות הסיוע המשפטי ברחבי הארץ, להעניק סיוע משפטי בענייני משפחה כפי שאלו מוגדרים בחוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995. עפ"י החוק הנ"ל "ענייני משפחה" כוללים את מגוון הנושאים שפורטו לעיל.

■ הזכאות לקבלת סיוע משפטי בתחום דיני המשפחה **מותנית בעמידה בשלושה תנאים מצטברים:**

1. **תחום הטיפול** - הסיוע המשפטי נדרש בנושא אחד או יותר מהנושאים המנויים בתקנה 5 (1) לתקנות הסיוע המשפטי.

2. **זכאות כלכלית** – מבקש הסיוע זכאי לקבלו מבחינה כלכלית (מבחן הכנסות ורכוש). בתחום דיני המשפחה, להבדיל מתחומים אחרים, נבדקת הכנסתו של מבקש הסיוע בלבד ולא של יתר בני המשפחה המתגוררים עימו, גם כאשר המבקש הוא קטין.

3. **סיכוי משפטי** – נמצא כי קיים סיכוי משפטי להליך המבוקש כפי שקבוע בסעיף 4 לחוק הסיוע המשפטי תשל"ב – 1972.

■ מבקש הנמצא זכאי לקבלת סיוע משפטי, יקבל במסגרת השירות בין היתר: ייעוץ משפטי, ייצוג משפטי בהליכים הרלבנטיים, עריכת הסכמי שלום בית/ גירושין ואישורם בבית המשפט וכן עריכת צוואות ורישומם אצל הרשם לענייני ירושה.

שתפו:

נגישות | תנאי שימוש | מפת אתר | צור קשר | חוק חופש המידע | טופס פנייה

© כל הזכויות שמורות 50058 משרד המשפטים

התמונות באתר מוגנות בזכויות יוצרים. לתנאי הרישיון אתר זה מבצע שימוש בקבצי "cookies", למידע נוסף [חזרה למעלה](#)